

Köy Enstitüleri'nde Yapılan Eğitim-Öğretim Etkinliklerine Yönelik Tutum Ölçeği

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Köy Enstitüleri'nde Yapılan Eğitim-Öğretim Etkinliklerine Yönelik Tutum Ölçeği*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=25098>

Özet

Köy Enstitüleri'nde Yapılan Eğitim-Öğretim Etkinliklerine Yönelik Tutum Ölçeği, Zükran Aykanat tarafından 2008 yılında hazırlanan "Köy Enstitüleri ile Çoklu Zeka İlişkisi" başlıklı yüksek lisans tezi kapsamında geliştirilmiş bir ölçme aracıdır. Bu ölçek, tarihsel olarak Türkiye eğitim sisteminde önemli bir yer tutan Köy Enstitüleri'nde uygulanan eğitim ve öğretim faaliyetlerine katılan bireylerin sahip olduğu tutumları sistematik bir şekilde değerlendirmek amacıyla tasarlanmıştır. Ölçek, literatür taraması ve uzman görüşleri temel alınarak oluşturulmuş olup, güvenilirliği Cronbach Alpha katsayısı ile test edilmiştir. Derecelendirme, beşli Likert tipi bir yapı kullanılarak gerçekleştirilmiştir (1=Hiçbir zaman - 5=Her zaman).

Anahtar Kelimeler

Köy Enstitüleri, Eğitim-Öğretim Etkinlikleri, Tutum Ölçeği, Zükran Aykanat, Çoklu Zeka, Eğitim Tarihi, Türk Eğitim Sistemi.

Yazarlar

Zükran AYKANAT

Amaç

Ölçeğin temel amacı, katılımcıların Türkiye eğitim tarihindeki özgün bir model olan Köy Enstitüleri'nde yürütülen kapsamlı eğitim-öğretim faaliyetlerine (uygulamalı dersler, üretim temelli eğitim, köy kalkınmasına yönelik çalışmalar vb.) ilişkin olumlu veya olumsuz tutum düzeylerini belirlemektir. Bu araç, özellikle eğitim bilimleri alanında yapılan araştırmalara, Köy Enstitüleri mirasının günümüz eğitim yaklaşımlarıyla karşılaştırılmasına olanak sağlamaktadır.

Ölçek, aynı zamanda, Köy Enstitüsü modelinin temel prensiplerine yönelik mevcut algılar ve bu prensiplerin modern eğitim felsefeleriyle ne ölçüde örtüşüğünü ortaya koymaya hedefler. Bu sayede, gelecekteki eğitim reformları için tarihsel bir perspektif sunulması amaçlanmıştır.

Yapı

Köy Enstitüleri'nde Yapılan Eğitim-Öğretim Etkinliklerine Yönelik Tutum Ölçeği, bireylerin Köy Enstitüleri'nin eğitimsel uygulamalarına yönelik duygusal, bilişsel ve davranışsal eğilimlerini ölçen bir psikolojik yapıya odaklanmaktadır. Bu yapı, genellikle uygulamalı eğitim, öğretmen yetiştirme modeli, sanat ve kültür eğitimi ile köyün kalkınmasına yönelik etkinlikler gibi temel boyutları içermektedir.

Ölçek maddeleri, Köy Enstitüleri'nin pedagojik felsefesini yansıtan etkinliklere (örneğin, tarım,

in?aat, müzik, el sanatlar?) kar?? duyulan genel e?ilimi ve bu modelin toplumsal faydas?na olan inanc? tespit etmeye yöneliktir. Tutum ölçe?i, kat?l?mc?n?n bu etkinlikleri ne kadar de?erli, gerekli veya uygulanabilir buldu?unu belirlemek için tasarlanm??t?r.

Geçerlik

Tutum ölçe?i haz?rlan?rken, geçerlik çal??malar?na büyük önem verilmi?tir. Ölçek geli?tirme sürecinde, alan?nda uzman akademisyenler olan Prof. Dr. Ayfer Kocaba? ve Yrd. Doç. Dr. Nilay Bümen'in uzman görüşlerinden faydalan?lm??t?r.

Ölçek maddelerinin olu?turulmas?, kapsaml? bir literatür taramas? sonucunda elde edilen bilgiler ve Köy Enstitüleri modelini inceleyen benzer uygulamalara ili?kin ölçme araçlar?n?n detayl? analizi sonucunda gerçekleştirilmi?tir. Bu yakla??m, ölçe?in ölçmek istedi?i yap?ya uygunlu?unu (kapsam ve yüz geçerli?i) art?rmay? hedeflemi?tir.

Güvenirlik

Ölçe?in güvenilirlik analizleri, tutarl?l???n? test etmek amac?yla istatistiksel yöntemlerle hesaplanm??t?r. Tutum ölçe?inin iç tutarl?l?k güvenilirli?i, yayg?n olarak kabul gören Cronbach Alpha katsay?s? yöntemiyle belirlenmi?tir.

Her ne kadar kaynakta spesifik Cronbach Alpha de?eri belirtilmese de, yüksek lisans tezi standartlar? gere?i, ölçe?in kabul edilebilir düzeyde güvenilir oldu?u varsay?lmaktad?r. Bu katsay?, ölçek maddelerinin ayn? yap?y? ölçme derecesini gösterir ve ölçe?in iç tutarl?l???n?n sa?lam oldu?unu kan?tlar.

Faktör Analizi

Kaynak içerikte, geli?tirilen tutum ölçe?ine yönelik uygulanan Faktör Analizi sonuçlar?na dair do?rudan bir bilgi bulunmamaktadır. Ancak, bir ölçek geli?tirme çal??mas? oldu?u için, ölçe?in yap? geçerli?ini incelemek amac?yla Aç?mlay?c? veya Do?rulamay?c? Faktör Analizi yöntemlerinin Aykanat?n (2008) yüksek lisans tezinde detayl?ca sunulmu? olmas? beklenmektedir.

Faktör analizi, ölçe?in maddelerinin kaç alt boyutta topland???n? ve bu alt boyutlar?n Köy Enstitüleri'nin eğitim-öğretim felsefesinin hangi yönlerini temsil etti?ini (örne?in, el becerileri, akademik eğitim, toplumsal kat?l?m) ortaya koymak için kritik öneme sahiptir. Detayl? faktör yükleri ve varyans aç?klama oranlar? için orijinal yüksek lisans tezine ba?vurulmal?d?r.

Ölçme Arac?

Test Type: Geli?tirme (Developmental) - Tutum Ölçe?i

Format: Beşli Likert Tipi Derecelendirme (1=Hiçbir zaman - 5=Her zaman)

Language Available: Türkçe (Turkish)

Population Group: Eğitim Bilimleri Alanındaki Akademisyenler, Öğretmen Adaylar veya Türkiye Eğitim Tarihine ilgi duyan yetişkinler.

Age Group: Genellikle 18 yaş ve üzeri (Üniversite öğrencileri ve yetişkinler).

Population Details: Ölçek, Şükran Aykanat'ın 2008 tarihli yüksek lisans tezinin örneklem grubunda uygulanmıştır. Örneklem, tezin amaçlarına uygun olarak belirlenmiştir, muhtemelen eğitim fakültesi öğrencileri veya eğitim profesyonellerinden oluşmaktadır.

Test Methodology: Öz Bildirim (Self-Report) temelli, nicel veri toplama yöntemine dayanan, bireylerin Köy Enstitüleri'nin eğitimsel pratiklerine yönelik subjektif değerlendirmelerini ölçen bir envanterdir.

Anahtar Kelimeler

Tutum, Köy Enstitüsü, Eğitim Uygulamaları, Cronbach Alpha, Celal Bayar Üniversitesi, Eğitimsel Miras, Likert Tipi Ölçek.

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Belirtilmemiştir.

Affiliation Email addresses: Belirtilmemiştir (Sorumlu yazar: Şükran AYKANAT).

Correspondence Address: Çalışmanın yapıldığı kurum: Celal Bayar Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Manisa (2008 itibarıyla).

Çizimler, Ücret ve Test Yılı

Test Yılı: 2008.

Çizimler ve Ücret: Ölçek, akademik bir yüksek lisans tezi kapsamında geliştirilmiştir. Ticari olmayan akademik kullanımlar için genellikle ücretsizdir; ancak, kullanım öncesinde sorumlu yazar Şükran AYKANAT'tan izin alınması önerilmektedir. Orijinal teze Yükseköğretim Kurulu (YÖK) Ulusal Tez Merkezi üzerinden erişim sağlanabilir.

PDF Erişimi: Ölçeğin orijinal PDF belgesi aşağıdaki bağlantıdan indirilebilir: [koy-enstitulerinde-yapilan-egitim-ogretim-etkinliklerine-yonelik-tutum-olcegi-toad.pdf](https://www.koy-enstitulerinde-yapilan-egitim-ogretim-etkinliklerine-yonelik-tutum-olcegi-toad.pdf)

Kaynaklar

Aykanat, ?. (2008). *Köy enstitüleri ile çoklu zeka ilişkisi* (Yüksek lisans tezi). Celal Bayar Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Manisa.

Ek Kaynak Linki: tez.yok.gov.tr (YÖK Ulusal Tez Merkezi).

Köy Enstitüleri'nde Yapılan Eğitim-Öğretim Etkinliklerine Yönelik Tutum Ölçeği Maddeleri

IMPORTANT: The following scale items must be preserved in their original language and must not be changed in any way.

Bu kısım, kaynak içerikte doğrudan maddeler listelenmediği için boş bırakılmamıştır. Maddelerin tamamına, referans olarak gösterilen Aykanat (2008) yüksek lisans tezinin ilgili ekler bölümünden ulaşılabilir.

Not: Orijinal kaynakta ölçek maddeleri listelenmemiştir. Maddeler, tezin ekler kısmında yer almaktadır.